

2. Волкова І.І. Адміністративно- правовий механізм захисту прав дітей : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2021. 477 с.

3. Головащенко О. С. Поняття та ознаки соціальної держави. *Актуальні проблеми державного будівництва та місцевого самоврядування в контексті конституційної модернізації*; зб. наук. ст. за матеріалами наук.-практ. семінару. Харків, 14 жовт. 2016 р. С. 25–31.

4. Макаренко Р. В. Поняття правового статусу особистості як члена громадянського суспільства. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. 2013. № 22. С. 141–147.

Сема Вікторія Сергіївна,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти за спеціальністю (053) *Психологія*
навчально-наукового інституту № 3
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
Мозоль Наталія Іванівна
доцент кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Поліція в умовах воєнного стану є дуже важливою, оскільки вона забезпечує громадський порядок та безпеку громадян. Основні функції поліції залишаються незмінними, але у таких умовах вони набувають ще більшого значення. Поліція виконує наступні завдання в умовах воєнного стану[1, с. 228]:

- Забезпечення громадського порядку та безпеки громадян на території, яка перебуває під контролем українських сил.
- Проведення розвідувальних дій та забезпечення безпеки на території, яка знаходиться під контролем ворога.
- Надання допомоги цивільному населенню у евакуації з зони бойових дій.
- Охорона об'єктів інфраструктури, таких як водозабори, електростанції, транспортні мережі та інші важливі об'єкти.
- Боротьба з терористичними організаціями та злочинністю на підконтрольних територіях.
- Проведення рейдів, обшуків та інших оперативних заходів з метою затримання злочинців та запобігання злочинам[3, с. 333].
- Співпраця з іншими військовими та правоохоронними структурами в рамках координації дій з метою захисту країни.

З настанням війни в Україні в 2014 році поліція відіграла важливу роль у

забезпеченні безпеки громадян і захисту території країни від ворога. Після анексії Криму та розгортання військових дій на сході України поліція стала однією з основних правоохоронних структур, яка допомагала забезпечити безпеку громадян та контролювати громадський порядок.

Поліція має важливу роль у допомозі у евакуації цивільного населення в умовах війни. Її діяльність полягає у наступному:

- Організація евакуації: поліція співпрацює з місцевими органами влади та військовими, щоб організувати евакуацію цивільного населення. Вони встановлюють маршрути евакуації, забезпечують транспорт, надають інструкції та інформацію про евакуацію.

- Забезпечення безпеки: під час евакуації поліція забезпечує безпеку цивільного населення. Вони забезпечують порядок та безпеку на вулицях, контролюють документи, щоб запобігти незаконній евакуації або в'їзду на територію, та проводять пошукові операції, щоб знайти та забезпечити евакуацію тих, хто не може самостійно покинути свої будинки.

- Надання першої медичної допомоги: поліція має медичні знання та навички, які можуть бути корисними в умовах евакуації. Вони можуть надати першу медичну допомогу постраждалим, які потребують невідкладної допомоги, доки медична допомога не прибуде на місце.

- Допомога у забезпеченні харчування та води: поліція може забезпечити доступ до харчування та питної води для евакуйованого населення, зокрема шляхом забезпечення транспорту для перевезення харчів та води у місця, де вони найбільш потрібні.

Поліція в умовах воєнного стану також відіграє важливу роль у захисті об'єктів критичної інфраструктури, таких як електростанції, водозабори, газопроводи, нафтопроводи, телекомунікаційні мережі, аеропорти та інші. Одним із способів захисту таких об'єктів є створення спеціальних патрульних груп, які мають на меті запобігання будь-якого порушення на території об'єктів критичної інфраструктури [2, с. 236]. Ці групи працюють у посиленому режимі та забезпечують цілодобову охорону об'єктів. Вони перевіряють транспортні засоби та підозрілі особи, які намагаються потрапити на територію об'єкту. Також, патрульні групи встановлюють контроль за доступом до об'єкту та забезпечують безпеку персоналу, що займається експлуатацією об'єкту. Додатково, поліцейські можуть створювати блокпости, що забезпечують контроль за рухом транспорту біля об'єктів критичної інфраструктури. Також, на під'їздах до цих об'єктів можуть бути встановлені постійні контрольні пункти для перевірки документів громадян, які в'їжджають у зону ризику. Поліція також співпрацює з військовими та іншими службами безпеки для забезпечення захисту об'єктів критичної інфраструктури [4, с. 164].

Після повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України, також окрім східних територій, значних руйнувань зазнали місто Київ, а особливо область (зокрема Ірпінь, Гостомель, Буча). Завдяки діяльності поліції ці міста досі лишаються українськими.

24 лютого 2022 року ротна тактична група бригади першою прийняла бій з російськими спецпризначенцями. Це сталося в районі аеропорту «Антонов»

(Гостомель), що відіграло важливу роль в обороні столиці. Злагоджені дії захисників не дозволили окупантам розгорнути основні сили у безпосередній близькості до Києва. Тоді вдалося знищити п'ять і пошкодити один гелікоптер ворога, а також знищити до роти особового складу противника. Потім ця група відзначилася у боях за Ірпінь, Гуту Межигірську та Мощун, завдавши відчутних втрат окупанту. Крім того, бійці брали участь у боях за Рубіжне, стійко захищали Северодонецьк. Підрозділ знищив понад 300 одиниць бронетехніки РФ, зокрема САУ «Тюльпан», ліквідував понад тисячу загарбників та поранив майже 1,3 тисячі окупантів.

Місто Ірпінь на Київщині перебувало у ворожій окупації понад три тижні. Лише після встановлення контролю над містом розпочалося розмінування місцевості. Це дозволило розпочати слідчі дії для фіксації злочинів, скоєних російськими військами. Для належного збору доказів і розслідування воєнних злочинів була створена міжвідомча слідча група. До її складу увійшли слідчі Національної поліції України та Державного бюро розслідувань. Поліцейські провели ексгумацію загиблих внаслідок збройної агресії, 269 тіл направили на судово-медичну експертизу. Правоохоронці провели понад 7000 оглядів пошкоджених та зруйнованих об'єктів житлового фонду та цивільної інфраструктури, а також 451 огляд місць подій для встановлення обставин вчинення кримінальних правопорушень. Допитано 987 потерпілих і 510 свідків та очевидців подій, які відбувалися під час окупації. У межах розслідування призначено 463 судові експертизи. З використанням технології МАХАР проводиться аналіз фотознімків окупованого Ірпеня з космосу. Розширюються та зіставляються відомості з показів свідків і потерпілих, матеріалів із відкритих джерел та камер відеоспостереження, інша важлива для слідства інформація. Уся ця робота проводиться для притягнення до відповідальності військовослужбовців окупаційних сил. Однак не менш важливим є і виявлення та документування таких правопорушень, як колабораційна діяльність, мародерство, коригування ворожих обстрілів тощо. Тож у фокусі перебувають і місцеві жителі, котрі співпрацювали з окупантами.

Також, спецпризначенці Національної поліції та бійці Державної служби з надзвичайних ситуацій України продовжували проводити зачистку й розмінування зруйнованої військами РФ Бучі. Після блокади окупантами в місті залишилося багато небезпечних предметів і можуть орудувати диверсанти. Зазначається, що напередодні рятувальники Київщини обстежили територію в зоні ведення бойових дій у місті Ірпінь Бучанського району. Під час перевірки було вилучено 643 одиниці вибухонебезпечних предметів. Спеціалістам вибухотехнічної служби допомагають бійці зведеного полку спеціального призначення Нацполіції «САФАРІ», до складу якого увійшли представники підрозділів поліції особливого призначення, бійці КОРДу і Тор.

Працівники поліції щодня фіксують наслідки обстрілів населених пунктів і звірств російських військових щодо мирних громадян на окупованих територіях. Реалії сьогодення активізують роботу слідчих підрозділів і криміналістів за напрямом документування злочинів російської армії в місцях ведення активних бойових дій на території нашої держави. Саме тому одне з пріоритетних завдань

закладів вищої освіти системи МВС – спрямувати підготовку майбутніх правоохоронців на опанування особливостей документування та процесуального оформлення обставин убивств і катувань цивільних осіб та військових, фіксування місць одиночних і масових захоронень, порядку ексгумації тіл для проведення необхідних досліджень.

З усього сказаного вище, можна стверджувати, що поліція в Україні під час воєнного стану виконує різноманітні завдання, пов'язані з забезпеченням безпеки населення та захистом національної території. Поліція здійснює дії зі збору інформації про можливі загрози, проводить патрулювання міст і вулиць, забезпечує охорону об'єктів критичної інфраструктури, допомагає в евакуації населення та бере участь в розкритті злочинів. Поліція під час воєнного стану демонструє високий професіоналізм та відповідальність у своїх діях. Дії поліцейських є складними і вимагають високого рівня підготовки і знань з різних областей, і саме ці дії день за днем наближають нашу перемогу.

Список використаних джерел

1. Адміністративна діяльність Національної поліції : навч. посіб. / Калюк О. М. та ін. Київ : Освіта України, 2016. 228 с.
2. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / Братель С. Г. та ін. Київ : Дірект Лайн, 2016. 236 с.
3. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції : навч. посіб. / Братель С. Г. та ін. Київ : ЦУЛ, 2017. 333 с.
4. Організація охорони публічного порядку : навч. посіб. / Андреев Д. В. та ін. / За ред. В. А. Кулікова. Київ : ФОП Маслаков, 2019. 164 с.

***Соломонюк Олександр Ярославович,**
аспірант кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
Кривицький Юрій Віталійович,
доцент кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

ІДЕЯ СУДОВОЇ ПРАВОТВОРЧОСТІ

Протягом останніх десятиліть в Україні розвивається та досліджується такий вид правотворення, що отримав назву «судова правотворчість». До сфери судової правотворчості входять різні форми владної-вольової діяльності держави, формального нормативного закріплення міри свободи і справедливості. Ці форми повинні відповідати вимогам справедливості, панівної моралі та потребам суспільного розвитку. Саме такі форми держава повинна вважати за